

OBSAH

Předmluva

ČÁST A: BANKY A BANKOVNÍ SYSTÉM

1. OBCHODNÍ BANKY	11
1.1 CHARAKTERISTIKA BANKY A JEJÍCH FUNKCÍ	11
1.1.1 Podmínky pro vznik banky v České republice	12
1.1.2 Podmínky pro vznik banky v rámci EU	14
1.1.3 Základní funkce bank	19
1.2 BILANCE BANKY A VÝKAZ ZISKU A ZTRÁT	23
1.2.1 Bilance banky	23
1.2.2 Výkaz zisku a ztrát	31
1.3 VLASTNÍ KAPITÁL BANKY A JEHO FUNKCE	33
2. CENTRÁLNÍ BANKA	35
2.1 POSTAVENÍ A CÍLE CENTRÁLNÍ BANKY	35
2.2 FUNKCE CENTRÁLNÍ BANKY	36
2.3 BILANCE CENTRÁLNÍ BANKY	37
2.4 NÁSTROJE CENTRÁLNÍ BANKY A JEJICH DOPAD NA BANKY	39
2.4.1 Diskontní sazba	39
2.4.2 Úvěry centrální banky	39
2.4.3 Operace na peněžním (volném) trhu	40
2.4.4 Povinné minimální rezervy	41
2.4.5 Konverze a swapy cizích měn	44
2.4.6 Pravidla likvidity	45
2.4.7 Úvěrové kontingenty a úrokové limity	45
2.5 BANKOVNÍ REGULACE A DOHLED	45
3. BANKOVNÍ SYSTÉM	47
3.1 FORMY USPOŘÁDÁNÍ BANKOVNÍ SOUSTAVY	47
3.1.1 Totální univerzální bankovní systém	48
3.1.2 Systém centrální banka + univerzální obchodní banky	49
3.1.3 Systém centrální banka + banky + realitní banky	51
3.1.4 Systém centrální banka + obchodní banky + investiční banky	51
3.1.5 Systém centrální banka + obchodní banky + investiční banky + realitní banky	52
3.2 SOUČASNÉ VÝVOJOVÉ TRENDY V BANKOVNICTVÍ	52
3.2.1 Restrukturalizace bank a bankovních systémů	53
3.2.2 Sekuritizace a pokles zprostředkování	56
3.2.3 Univerzalizace	57
3.3 BANKOVNÍ PROSTŘEDÍ	58
3.3.1 Opatření ČNB upravující obezřetné podnikání bank	59
3.4 MEZIBANKOVNÍ TRH	71
3.4.1 Obchody mezi centrální bankou a bankami	72
3.4.2 Obchody mezi bankami	75
3.5 STRUKTURA ČESKÉHO BANKOVNÍHO SYSTÉMU	77
3.5.1 Stavební spořitelny	77
3.5.2 Hypoteční banky	79
3.5.3 Spořitelni a úvěrová družstva (družstevní záložny)	80

ČÁST B: BANKOVNÍ PRODUKTY

4. CHARAKTERISTIKA A SYSTEMATIZACE BANKOVNÍCH PRODUKTŮ	87
4.1 CHARAKTERISTICKÉ RYSY BANKOVNÍCH PRODUKTŮ	87
4.2 SYSTEMATIZACE BANKOVNÍCH PRODUKTŮ	89
4.3 CENA BANKOVNÍCH PRODUKTŮ	90
5. BANKOVNÍ ÚČTY JAKO ZÁKLAD BANKOVNÍCH PRODUKTŮ	93
5.1 KLIENSKÉ BANKOVNÍ ÚČTY	93
5.2 BĚŽNÝ ÚČET JAKO ZÁKLADNÍ BANKOVNÍ PRODUKT	93
5.3 BANKOVNÍ TAJEMSTVÍ	97
5.3.1 Bankovní tajemství v EU	98
5.4 BANKOVNÍ INFORMACE	100
5.4.1 Mezibankovní informační systém FIPOK	101
5.5 OPATŘENÍ PROTI PRANÍ ŠPINAVÝCH PENĚZ	102
6. BANKOVNÍ ÚVĚROVÉ PRODUKTY	107
6.1 STRUKTURA BANKOVNÍCH ÚVĚROVÝCH PRODUKTŮ	107
6.2 ÚVĚROVÁ SMLOUVA JAKO ZÁKLAD ÚVĚROVÉHO VZTAHU	108
6.3 ZPŮSOBY ÚROČENÍ ÚVĚRŮ	112
6.4 ZPŮSOBY SPLÁCENÍ ÚVĚRŮ	114
6.5 PENĚŽNÍ ÚVĚRY	115
6.5.1 Kontokorentní úvěr	115
6.5.2 Eskontní úvěr	117
6.5.3 Hypoteční úvěry	120
6.5.4 Spotřební úvěry	123
6.5.5 Spotřební úvěry v zemích EU	125
6.6 ZÁVAZKOVÉ ÚVĚRY A ZÁRUKY	127
6.6.1 Akceptační úvěr	127
6.6.2 Remboursní a negociační úvěr	129
6.6.3 Avalový (ručitelský) úvěr	131
6.6.4 Bankovní záruka	132

DODATEK 6-1: SMĚNKY

1. Charakteristika a základní druhy směnek	135
2. Podstatné náležitosti směnky	139
3. Vznik směnečných práv a závazků	141
4. Směnečné rukojemství (aval)	143
5. Převod směnečných práv a závazků	144
6. Placení směnky	148
7. Směnečný postih	150
8. Směnečné stejnopisy a opisy	154
9. Promlčení práv ze směnky	155
10. Soudní vymáhání nároků ze směnek	155
11. Postup při ztrátě či zničení směnky	156
12. Možnosti využití směnek	157
13. Výhody směnek	158

7. ZAJIŠTĚNÍ ÚVĚŘŮ	159
7.1 DRUHY (FORMY) ÚVĚROVÉHO ZAJIŠTĚNÍ	159
7.2 RUČENÍ	160
7.2.1 Směnečné rukojemství	164
7.3 BANKOVNÍ ZÁRUKA	166
7.4 DEPOTNÍ SMĚNKA	166
7.5 DALŠÍ FORMY OSOBNÍHO ZAJIŠTĚNÍ	167
7.5.1 Převzetí dluhu a přistoupení k závazku	167
7.5.2 Smluvní pokuta	168
7.5.3 Dohoda o srážkách ze mzdy	170
7.5.4 Ochranná prohlášení dlužníka	171
7.6 ZÁSTAVNÍ PRÁVO	171
7.6.1 Zástava movitých věcí	175
7.6.2 Zástava nemovitostí	176
7.6.3 Zástava cenných papírů	178
7.6.4 Zástava pohledávek	180
7.6.5 Zástava pohledávky zajištěné zástavním právem - právo podzástavní	181
7.7 ZADRŽOVACÍ (RETENČNÍ) PRÁVO	185
7.8 POSTOUPENÍ POHLEDÁVEK	186
7.8.1 Druhy cesí	189
7.9 ZAJIŠŤOVACÍ PŘEVOD PRÁVA	191
8. ALTERNATIVNÍ FORMY FINANCOVÁNÍ	193
8.1 FAKTORING	193
8.1.1 Charakteristika a předmět	193
8.1.2 Funkce faktoringu	193
8.1.3 Průběh faktoringového případu	194
8.1.4 Průběh faktoringu v systému dvou faktorů	197
8.1.5 Náklady faktoringu	197
8.1.6 Hlavní výhody faktoringu pro dodavatele	198
8.2 FORFAITING	199
8.2.1 Charakteristika a předmět forfaitingu	199
8.2.2 Průběh forfaitingové operace	200
8.2.3 Další druhy forfaitingu	201
8.2.4 Cena forfaitingu	202
8.2.5 Výhody forfaitingu pro vývozce	203
8.3 SROVNÁNÍ FAKTORINGU A FORFAITINGU	204
8.4 PROJEKTOVÉ FINANCOVÁNÍ	204
8.4.1 Charakteristika projektového financování	205
8.4.2 Účastníci projektového financování	207
8.5 RIZIKOVÝ KAPITÁL	208
8.5.1 Charakteristika rizikového kapitálu	209
8.5.2 Fáze financování formou rizikového kapitálu	209
8.5.3 Výrobně vývojové fáze financované rizikovým kapitálem	212
9. DEPOZITNÍ BANKOVNÍ PRODUKTY	215
9.1 VKLADY NA BĚŽNÝCH ÚČTECH	216
9.1 VKLADY NA VKLADOVÝCH ÚČTECH	216
9.2 VKLADY NA VKLADNÍCH KNÍŽKÁCH	220
9.3 VKLADOVÉ LISTY A BANKOVNÍ DLUHOPISY	225
9.3.1 Hypoteční zástavní listy	226
9.4 DEPOZITNÍ SMĚNKY	227

9.5 STAVEBNÍ SPOŘENÍ.....	228
9.6 POJIŠTĚNÍ VKLADŮ.....	235
9.6.1 Pojištění vkladů v Evropské unii.....	236
9.7 TRENDY VE VÝVOJI BANKOVNÍCH PASÍV.....	238
9.8 ZÁKLADY OCEŇOVÁNÍ DEPOZITNÍCH ZDROJŮ.....	239
10. ORGANIZACE A NÁSTROJE PLATEBNÍHO STYKU	243
10.1 STRUKTURA PLATEBNÍHO STYKU.....	243
10.2 HOTOVOSTNÍ PLATEBNÍ STYK.....	244
10.3 ORGANIZACE BEZHOTOVOSTNÍHO PLATEBNÍHO STYKU.....	245
10.3.1 Platební styk prostřednictvím clearingového banky.....	245
10.3.2 Platební styk prostřednictvím účtů u korespondentských bank.....	248
10.3.3 SWIFT	249
10.4 BANKOVNÍ PŘEVODY.....	252
10.4.1 Příkaz k úhradě.....	252
10.4.2 Příkaz k inkasu.....	254
10.5 ŠEKY	255
10.5.1 Náležitosti šeku.....	255
10.5.2 Druhy šeků a způsoby jejich využití.....	257
10.5.3 Průběh placení šekem.....	260
10.5.4 Eurošekový systém.....	263
10.5.5 Zaručený šekový systém v ČR.....	265
10.5.6 Cestovní šek.....	268
10.6 PLATEBNÍ KARTY.....	270
10.6.1 Náležitosti platebních karet.....	271
10.6.2 Způsob a možnosti využití platebních karet.....	274
10.6.3 Průběh transakce provedené kartou a její zúčtování.....	275
10.6.4 Druhy platebních karet.....	277
10.6.5 Elektronické peněženky.....	279
10.6.6 Výhody platebních karet.....	281
10.7 DOKUMENTÁRNÍ AKREDITIV.....	282
10.8 DOKUMENTÁRNÍ INKASO.....	288
ČÁST C: ZÁKLADY BANKOVNÍHO MANAGEMENTU	
11. ZÁKLADY ŘÍZENÍ ÚVĚROVÉHO RIZIKA	295
11.1 CHARAKTERISTIKA A PŘÍČINY ÚVĚROVÉHO RIZIKA.....	295
11.2 ZDROJE KRYTÍ ÚVĚROVÉHO RIZIKA.....	296
11.3 ÚVĚROVÉ ANALÝZY.....	299
11.3.1 Úvěrová analýza - komerční úvěry.....	299
11.3.2 Úvěrová analýza - spotřební úvěry.....	304
11.4 SEKURITIZACE AKTIV FORMOU ABS.....	311
12. ZÁKLADY MĚŘENÍ A ŘÍZENÍ ÚROKOVÉHO RIZIKA	315
12.1 PODSTATA ÚROKOVÉHO RIZIKA.....	315
12.2 GAP ANALÝZA.....	315
12.2.1 Vliv změny tržních úrokových sazeb na čistý úrokový výnos vzhledem k velikosti GAP.....	317
12.3 DURACE GAP.....	319
12.3.1 Durace.....	319
12.3.2 Měření úrokového rizika pomocí durace GAP.....	321
12.4 ŘÍZENÍ ÚROKOVÉHO RIZIKA.....	324
13. LIKVIDITNÍ RIZIKO	325
13.1 VZTAH MEZI LIKVIDITOU A RENTABILITOU BANKY.....	325
13.2 ŘÍZENÍ LIKVIDITY JAKO DŮSLEDEK REGULAČNÍCH ZÁSAHŮ.....	326
13.3 ZÁKLADNÍ PRINCIP ŘÍZENÍ LIKVIDITY BANKY.....	326
13.4 ZDROJE LIKVIDITY.....	327
14. KAPITÁLOVÉ RIZIKO (RIZIKO NESOLVENTNOSTI)	329
14.1.1 Kapitálová přiměřenost.....	329